

[Bøgholm.]

den dépeche, v. Renthe-Fink sendte sin regering den 8. april kl. 19, og hvori det hedder, at det i ministermødet var blevet overvejet ikke at bøje sig helt uden kamp for eventuelle militære forholdsregler fra Tysklands side, men føre en skinkamp for således at slå fast, at Tyskland havde anvendt magt. Den tyske gesandt telegraferede:

„det gjorde stærkt indtryk på ministeren, og han vil efter min mening i aften på ministermødet gøre sin indflydelse gældende i den retning, at den danske regering, såfremt det skulle blive nødvendigt at stille militære krav, i sidste instans giver efter for disse under protest, men uden at yde militær modstand“:

d. v. s. at den tyske gesandt i København kunne efter en samtale med den danske udenrigsminister meddele, at ministerrådet havde drøftet en skinmodstand, og at udenrigsministeren efter samtalen måtte antages at fraråde dette. Denne samtale understregede, at udenrigsministeren havde forladt selve det parlamentariske grundlag for dansk udenrigspolitik, og hvis man vil kaste et blik på de militære forhold op under den 9. april, vil man finde, at såvel i Sønderjylland som i Store-Bælt lå det således, at alt var lagt tilrette på, at den politik, der var udenrigsministerens: at komme, hvad komme ville, et dansk forsvar skulle ikke være muligt, måtte blive den bitre nødvendighed i morgentimerne den 9. april.

Det er ejendommeligt, når man tænker på flådens forhold og der navnlig ser på Store-Bælt, at den danske flådeofficer, som havde ansvaret, ikke blev indkaldt til at afgive forklaring for de parlamentariske kommissioner. I Store-Bælt var det jo forbudt at foretage rekognoscering. Forholdet for den del af flåden, der lå i Aarhusbugten, var nøjagtig det samme: det blev forbudt at foretage rekognoscering. Således samler sig da billedet af det, der skete den 9. april. I dette land, i dette folk var der ikke politikere på ansvarlige poster eller blot indenfor de demokratiske partier, der gik fremmed ærinde. Vi kan afvise talen om, at et Rostockmøde med alt det, der knytter sig til dette, skulle have fundet sted.

Tilbage bliver imidlertid, at den politik,

der var regeringens, og hvori den stærke vilje ikke var forsvarsministeren, men udenrigsministeren, at denne politik var en politik i stik modstrid med den vedtagelse, der få måneder i forvejen havde fundet sted i det høje ting, og jeg gad vide, om nogen fra denne talerstol vil gentage det, der i denne tid så ofte er blevet sagt mand og mand imellem til undskyldning, at det var ikke alvorligt med denne vedtagelse. Læser man ordene, som de faldt i det høje ting, eller har man haft lejlighed til at høre den afdøde socialdemokratiske ordfører Hartvig Frisch tale om dette, da ved man, at det var alvorlig ment tale, der blev ført af Hartvig Frisch. Denne tale, som oppositionen sluttede sig til, og hvorom regeringen kunne sige, at den dækkede også dens opfattelse af tingene, denne tale blev svigtet af de ansvarlige den 9. april.

Oluf Pedersen: Den betragtning, det ærede medlem hr. Thestrup fremsatte i går, og som gik ud på, at det, der forelå her, var et politisk spørgsmål om ansvaret for; hvad der fra dansk side skete den 9. april og før den 9. april, er jeg enig med det ærede medlem i, og jeg er også enig med ham i, at der utvivlsomt var et politisk flertal her i landet for den politik, der blev ført, og for den beslutning, der blev truffet om, at man skulle bøje sig for overmagten. Derimod har det forundret mig meget, når jeg har set den udlægning, der fra visse sider gøres af beslutningen i folketinget den 19. januar 1940 for derved at lægge et særligt ansvar på det ærede medlem hr. Alsing Andersen. Jeg blev om aftenen eller natten den 18. januar kaldt herind for at tage stilling til denne udtalelse, og for mig var der ikke noget problem. Det var jo ligetil, at alle, som ville prøve på at krænke vort fædrelands frihed og ret, dem slog vi ihjel, det er da klart, men jeg havde ærligt talt ikke regnet med, at det skulle kunne betragtes som en opfordring til regeringen til, at den skulle tabe hovedet. Tværtimod var det modsatte forudsætningen for, at jeg stemte for denne udtalelse.

Jeg synes ikke, at det konservative flertal kan være deres optræden overfor det ærede medlem hr. Alsing Andersen bekendt. For det første gør jeg opmærksom på, at i 1945